

Minister Klimatu i Środowiska

DIE-WI.0500.1.2026.MŚ
4286060.17446097.14173128
Warszawa, 02-04-2026

Dotyczy: odpowiedź na interpelację Posła Krzysztofa Bosaka oraz grupy Posłów (K10INT15953)

Temat: wdrażania technologii CCS w Polsce oraz skutków polityki klimatycznej Unii Europejskiej dla bezpieczeństwa gospodarczego państwa

Pan
Włodzimierz Czarzasty,
Marszałek Sejmu RP

Szanowny Panie Marszałku,

w związku z interpelacją nr K10INT15953, Posła Krzysztofa Bosaka oraz grupy Posłów, przekazuję odpowiedź Ministra Klimatu i Środowiska.

Pytanie nr 1: Czy rząd RP nadal uznaje technologię CCS za jeden z filarów krajowej polityki klimatycznej, mimo braku jej powszechnego, ekonomicznie opłacalnego zastosowania oraz rosnącej krytyki tej technologii na świecie?

Odpowiedź:

Rząd Rzeczypospolitej Polskiej postrzega wdrożenie technologii wychwytu i składowania dwutlenku węgla CCS (ang. *Carbon Capture and Storage*) oraz wychwytu i wykorzystania dwutlenku węgla (ang. *Carbon Capture and Utilisation*) jako jedno z narzędzi w procesie redukcji emisji oraz utrzymania konkurencyjności krajowego przemysłu energochłonnego. Dotyczy to w szczególności sektorów takich jak: cementowy, chemiczny, stalowy, petrochemiczny czy wapienniczy, w których znaczna część emisji CO₂ ma charakter procesowy. Oznacza to, że obecnie nie istnieją techniczne alternatywy umożliwiające redukcję tych emisji bez zastosowania technologii CCS/CCU.

Polska należy do państw UE o najwyższym udziale sektorów energochłonnych w PKB. Przemysł energochłonny, wraz z sektorem budowlanym, odpowiada za około 13% wartości dodanej brutto w polskiej gospodarce oraz wytwarza ponad 7% PKB. Branże te stanowią fundament krajowej produkcji i odgrywają kluczową rolę w utrzymaniu ciągłości strategicznych łańcuchów wartości.

W związku z powyższym wykluczenie stosowania CCS i CCU w Polsce niosłoby ryzyko poważnego pogorszenia konkurencyjności polskiego przemysłu energochłonnego, a w skrajnych przypadkach – przenoszenia produkcji poza Polskę. Mogłoby to mieć znaczące konsekwencje dla bezpieczeństwa gospodarczego państwa, rynku pracy oraz pozycji Polski w europejskich łańcuchach dostaw. Podkreślenie roli tej technologii w dokumentach programowych znajduje duże wsparcie ze strony przemysłu energochłonnego i stanowi odpowiedź na oczekiwania branży.

Stanowisko to znajduje potwierdzenie w dokumentach strategicznych państwa, w tym zarówno w Krajowym Planie na rzecz Energii i Klimatu (KPEiK), jak i w projektowanej Strategii Rozwoju Polski do 2035 r., które jednoznacznie wskazują technologie CCS/CCU jako niezbędne uzupełnienie dla osiągnięcia krajowych celów klimatycznych jak i utrzymania długoterminowej konkurencyjności przemysłu.

Warto zaznaczyć, że obserwowane jest przyspieszenie rozwoju tej technologii na arenie międzynarodowej. Według danych Global CCS Institute oraz Międzynarodowej agencji Energii (MAE) obecnie na świecie funkcjonują już 54 projekty CCS w skali przemysłowej, obejmujące zatlaczanie co najmniej 100 tys. ton CO₂ rocznie. Projekty te są realizowane m.in. w USA, Kanadzie i Wielkiej Brytanii, czy Norwegii. Aktywne w tym zakresie są państwa UE takie jak Dania, Niderlandy, Włochy, Grecja i Rumunia. Doświadczenia tych państw pokazują, że technologie CCS mogą być wdrażane z powodzeniem i zyskują coraz większe znaczenie w polityce przemysłowej, co stanowi ważny punkt odniesienia dla działań podejmowanych obecnie w Polsce.

Pytanie nr 2: Jak rząd ocenia realność wdrożenia CCS w Polsce w sytuacji, gdy kluczowe projekty pozostają na etapie koncepcyjnym, a część największych przedsiębiorstw energetycznych – w tym z USA – ogranicza swoje zaangażowanie w tego typu technologie?

Odpowiedź:

Dostępne publikacje kluczowych organizacji zajmujących się technologiami energetycznymi i dekarbonizacyjnymi nie wskazują na wycofywanie zainteresowania państw i przedsiębiorstw technologią CCS. Informacje dotyczące projektów CCS zostały zawarte w odpowiedzi na pytanie 1. W ostatnich latach obserwuje się także rozwój przepisów adresowanych dla tej technologii. Wzrost zainteresowania wiąże się ze zmianą postrzegania roli przemysłu w UE – obecnie nie ma wątpliwości, że zachowanie sektora przemysłu w UE stanowi o bezpieczeństwie gospodarek unijnych i ich odporności gospodarczej na kryzysy i wyzwania geopolityczne.

Jednocześnie należy wskazać, iż technologie CCS generalnie są postrzegane jako uzupełniające w stosunku do innych technologii dekarbonizacyjnych i koncentrują się na obszarach i branżach, które nie mają obecnie alternatywy. Nie wszystkie państwa odczuwają potrzebę rozwoju tej technologii np. ze względu na ograniczony sektor przedsiębiorstw energochłonnych.

Rozwój technologii CCS/CCU w Polsce znajduje się na wczesnym etapie, a część projektów faktycznie jest obecnie w fazie koncepcyjnej. Z tego względu Ministerstwo Klimatu i Środowiska „MKiŚ” pracuje nad stworzeniem kompleksowych ram prawnych umożliwiających funkcjonowanie i rozwój rynku CCS.

Równolegle MKiŚ opracowuje ponadsektorową strategię rządową dotyczącą rozwoju technologii wychwytu, transportu, utylizacji i składowania dwutlenku węgla, obejmującą horyzont czasowy do 2040 r. z perspektywą do 2050 r. Dokument ten określi potrzeby w zakresie rozwoju technologii CCS w Polsce oraz warunki rozwoju tej technologii. Prace nad strategią są prowadzone w stałym dialogu z przedsiębiorstwami i ekspertami branżowymi. Takie podejście pozwala na bieżąco reagować na wyzwania rynkowe oraz doświadczenia podmiotów krajowych jak i zagranicznych.

Pytanie nr 3: Na jakim etapie znajduje się obecnie projekt ECO2CEE i jakie są aktualne deklaracje wszystkich jego kluczowych uczestników, w tym ORLEN S.A., co do dalszego zaangażowania finansowego i organizacyjnego?

Odpowiedź:

Projekt ECO2CEE zakładający budowę terminala eksportowo-importowego CO₂ jest obecnie w fazie przed decyzją inwestycyjną. ORLEN S.A. jest częścią projektu, przy czym spółka wskazuje, że zakres jej zaangażowania może ulec zmianie w odniesieniu do wybranych komponentów, jednocześnie koncentrując swoje działania na rozwoju możliwości składowania CO₂ na lądzie w Polsce, uwzględniając znacznie niższe koszty takiego składowania, niż w składowiskach podmorskich ustanawianych na Morzu Północnym. Grupa Orlen S.A. potwierdza swoje zainteresowanie technologią CCS w swoich dokumentach i strategiach. Strategia 2035 wskazuje ten obszar jako nowy obszar budowy kompetencji oraz zakłada podejmowanie działań mających na celu zapewnienie usług wychwytu, transportu i składowania w ilości 4 milionów ton CO₂, czyli ilości przybliżonej do nałożonego na Grupę Orlen obowiązku w zakresie wkładu w realizację unijnego celu dostępnej mocy zatłaczania CO₂ określonego w tzw. Net Zero Industry Act.

Pytanie nr 4: Czy Ministerstwo Klimatu i Środowiska posiada wiedzę o planach wycofania się ORLEN S.A. z projektu ECO2CEE i czy takie informacje były przedmiotem analiz lub rozmów z zarządem spółki?

Odpowiedź:

Przedstawiciele Spółki informowali MKIŚ o rozważaniu zmiany roli we wspomnianym przedsięwzięciu, nie o wycofaniu się z niego.

Pytanie nr 5: Jakie jest stanowisko rządu wobec NZIA, który de facto narzuca państwom członkowskim obowiązki w zakresie sekwestracji CO₂, bez zagwarantowania adekwatnego finansowania oraz bez uwzględnienia zróżnicowanych warunków geologicznych i gospodarczych poszczególnych państw?

Odpowiedź:

Rozporządzenie (UE) Net-Zero Industry Act (NZIA) zostało opublikowane w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej w dniu 28 czerwca 2024 r. Jako rozporządzenie UE jest stosowane bezpośrednio, bez konieczności implementacji do krajowego porządku prawnego. NZIA stanowi istotny element unijnej polityki przemysłowej. Regulacja obejmuje również technologię CCS jako jedną z kluczowych technologii wspierających osiągnięcie neutralności klimatycznej i autonomii technologicznej UE. Rozporządzenie zakłada przede wszystkim uproszczenie procedur dla inwestycji w nowe technologie energetyczne, których rozwój ma na celu ograniczenie uzależnienia importowego Unii i budowę własnych łańcuchów dostaw komponentów niezbędnych dla wykorzystania własnego potencjału UE w zakresie energii i przemysłu. Uproszczenie procedur administracyjnych dla rozwoju infrastruktury CCS w UE, które zakłada NZIA, może stanowić ważny impuls inwestycyjny także dla polskich przedsiębiorstw. Rząd RP pozostaje zaangażowany w proces wdrażania NZIA oraz w działania mające na celu zapewnienie, aby proces ten uwzględniał różnice między państwami członkowskimi oraz realne możliwości wsparcia dla rozwoju infrastruktury oraz budowę spójnego i zintegrowanego rynku CCS w Polsce.

Należy wskazać, że unijne instrumenty wsparcia m.in. takie jak Innovation Fund czy CEF obejmują technologię CCS. Jednym z projektów, który otrzymał dofinansowanie z UE jest wspomniany już ECO2CEE.

Finansowe wsparcie dekarbonizacji sektora przemysłowego na poziomie europejskim przewidywane jest także w nowoprojektowanych instrumentach i mechanizmach jak Fundusz Konkurencyjności i Europejski Bank Dekarbonizacji Przemysłu.

Pytanie nr 6: Czy Polska rozważa podjęcie działań na forum Unii Europejskiej w celu zakwestionowania lub renegocjacji zapisów NZIA, zwłaszcza w świetle sprzeciwu zgłaszanego przez liczne przedsiębiorstwa europejskie wobec tej regulacji?

Odpowiedź:

Aktualnie nie przewiduje się renegocjacji Rozporządzenia NZIA. Zgodnie z zasadami funkcjonowania UE inicjatywa legislacyjna nie leży po stronie Komisji Europejskiej. MKIŚ na bieżąco monitoruje działania podejmowane przez m.in. podmioty z branży ropy i gazu, które zdecydowały się na zaskarżanie obowiązku realizacji unijnego celu dotyczącego dostępnej mocy zatłaczania CO₂ i analizuje przedkładane argumenty.

Pytanie nr 7: NZIA nie przewiduje możliwości sekwestracji CO₂ w Norwegii oraz Wielkiej Brytanii (najbardziej zaawansowane państwa, jeżeli chodzi o wdrażanie technologii CCS), przy czym pojawiają się sygnały, że do 2030 r. nie uda się spełnić wymogu zdolności sekwestracji na poziomie 50 mln ton. Czy Ministerstwu Klimatu i Środowiska są znane informacje, biorąc pod uwagę możliwy storage gap w Europie na temat możliwości uwzględnienia jednak tych państw do sekwestracji CO₂?

Odpowiedź:

Podejmowane są dyskusje na temat umożliwienia wykorzystania zdolności sekwestracji na terenie wskazanych krajów.

Pytanie nr 8: Jak rząd zamierza zagwarantować bezpieczeństwo środowiskowe i społeczne lokalnych społeczności w przypadku lokalizacji miejsc sekwestracji CO₂ na lądzie oraz kto poniesie odpowiedzialność za ewentualne szkody w długim horyzoncie czasowym?

Odpowiedź:

Zgodnie z przepisami ustawy Prawo geologiczne i górnicze zastosowanie technologii CCS wymaga każdorazowo szczegółowego rozpoznania warunków geologicznych planowanego miejsca składowania oraz spełnienia rygorystycznych norm bezpieczeństwa. Obejmuje to przeprowadzenie kompleksowych badań geologicznych w tym szczelności struktur geologicznych, przed rozpoczęciem procesu oraz późniejsze, stałe monitorowanie zachowania złoża, aby wykluczyć możliwość migracji CO₂ i zapewnić stabilność formacji. Rozpoczęcie działalności w zakresie składowania CO₂ wymaga uzyskania koncesji, w ramach udzielania której weryfikowane jest spełnienie przez przedsiębiorcę ścisłych wymagań, m.in. w zakresie szczelności magazynu. Zasady nadzoru, monitorowania oraz odpowiedzialności za ewentualne szkody są precyzyjnie uregulowane w przepisach wspomnianej ustawy – Prawo geologiczne i górnicze.

Akceptacja społeczna jest kluczowym warunkiem dla rozwoju technologii CCS/CCU w Polsce. Dlatego Resort przygotowuje działania informacyjne i edukacyjne, które mają na celu wyjaśnienie istoty tych technologii, ich znaczenia dla krajowej gospodarki, potencjalnych korzyściach dla lokalnych społeczności wynikających z ich rozwoju a także wpływ na bezpieczeństwo ludzi i środowiska naturalnego w miejscach potencjalnej lokalizacji składowisk CO₂. MKIŚ zaleca także potencjalnym inwestorom prowadzenie otwartego dialogu ze społecznościami lokalnymi w celu wyjaśnienia wszelkich wątpliwości i uzyskania akceptacji dla inwestycji, resort pozyskuje doświadczenia w tym zakresie z innych państw w których ramy dla rozwoju technologii CCS są bardziej zaawansowane.

Należy także wskazać, że ustanowienie składowiska stanowi inwestycję wymagającą przygotowania przez inwestora oceny oddziaływania na środowisko. Powyższe podejście

gwarantuje zachowanie wszelkiej staranności w zakresie zapewnienia interesów środowiskowych i bezpieczeństwa dla lokalnych społeczności.

Z wyrazami szacunku

Z up. Ministra

Krzysztof Bolesta
Sekretarz Stanu
Ministerstwo Klimatu i Środowiska
/ – podpisany cyfrowo/